

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhalled Giovanni M Grixti LL.M., LL.D

Appell Nru. 346/2018

Il-Pulizija

(Spettur Bernard C. Spiteri)

vs

Francis Refalo

Seduta tal-24 ta' Mejju, 2019

Il-Qorti;

Rat l-imputazzjoni dedotta kontra l-appellat, Francis Refalo, detentur tal-karta tal-identita' Maltija bin-numru 112685(M) quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli nhar il-21.04.2018 ghall-habta ta' 08.45am fl-inhawi tal-Qbajjar:

1. Waqt stagun maghluq ghat-tehid tal-ghasafar ha jew prova jiehu xi ghasfur bi ksur ta' Regolament 18(1)(c) tal-L.S. 549.42;
2. U aktar talli ha jew pprova jiehu xi ghasfur li huwa protett taht ir-Regolament dwar il-Konservazzjoni tal-Ghasafar Selvaggi (L.S 549.242) mhux skont dawn ir-regolamenti u mhux skont il-kundizzjonijiet ta' kull licenzja moghtija bi ksur ta' Regolament 4(1)(a) L.S 549.42;
3. U aktar talli ma zarmax u ma ma nehhiex l-mansab (inkluzi

xbieki u lasti) minn fuq il-post tal-insib immedjatament meta ghalq l-istagun tal-insib fil-Harifa tal-2017 bi ksur ta' kundizzjoni 8 tal-Licenzja Speċjali għall-insib limitat tal-ghasafar tal-ghana fil-Harifa tal-2017 hekk kif mitlub minn Regolament 7(h) tal-L.S 549.93

Il-Qorti kienet mitluba bis-sahha tar-regolament 27(2)(b) tal-A.L.79 hekk kif emendat (L.S 549.42), barra li tagħti l-piena skont il-ligi tordna l-konfiska tal-corpus delicti u r-revoka ta' kull licenzja jew permess mahruga taht ir-Regolamenti dwar il-konservazzjoni tal-Ghasafar Selvaggi u taht it-Taqsima XV tal-Kodici tal-ligijiet tal-Pulizija.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, tat-18 ta' Lulju, 2018 li biha ma sabitx htija fl-imputat u lliberatu minn kull imputazzjoni;

Rat ir-rikors tal-appell tal-Avukat Generali ' introdott fir-registru ta' din il-Qorti fit-13 t'Awissu 2018 li bih talab lil din il-Qorti joghghobha **thassar u tirrevoka** s-sentenza appellata u minflok, tghaddi sabiex tiddisponi minn dan il-kaz skont il-ligi u fl-ahjar interess tal-gustizzja.

Rat l-aggravji tal-appellant;

Rat l-atti u d-dokumenti kollha;

Semgħet is-sottomissjonijiet tad-difensuri tal-partijiet;

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellat esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti;

Ikkunsidrat:

1. Illi l-appellant jillanja s-sentenza appellata bil-gravam singolari li l-ewwel Qorti kienet manifestament zbaljata u ghamlet enuncazzjoni zbaljata jew inkompleta tal-ligi fis-sentenza taghha ghaliex qatt ma setghet legalment u ragjonevolment tillibera lill-appellat meta l-prosekuzzjoni ma kienitx ghalqet il-provi taghha u kien jonqosha xhud indispensabbli xi tressaq;

2. Il-fatti ta' dan il-kaz brevement rakkontatati jirrigwardaw allegat insib waqt stagun maghluq ghall-kacca wara rapporti li saru lill-pulizija minn membri tal-CABS. Il-Qorti tal-ewwel grad, izda ma sabitx htija fl-imputat appellat u illiberatu. L-ilment tal-Avukat Generali muhiex dwar l-apprezzament mill-ewwel Qorti tal-fatti jew tal-ligi fil-mertu izda dwar enuncazzjoni zbaljata ghal dik li hi l-ligi procedurali. Dan l-appell ghalhekk hu dwar il-procedura adoperata mill-ewwel Qorti li biha cahdet lill-prosekuzzjoni mid-dritt li tressaq il-provi taghha;

3. Tajjeb ghalhekk li ssir rassenja tal-iter procedurali ta' din il-kawza fejn jemergi illi l-ewwel udjenza quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali kienet appuntata ghat-18 ta' Lulju 2018. Wahda mix-xhieda tal-prosekuzzjoni, certu Fiona Burrows, intavolat rikors fis-6 ta' Lulju sabiex tkun awtorizzata tixhed f'seduta ohra peress illi fid-data tal-udjenza kienet ser tkun imsiefra. Dik it-talba kienet michuda ghaliex x-xhud ma annettietx kopja tal-biljett tal-ajru mar-rikors taghha: *"Tirrileva li x-xhud ghandha dejjem tipprezenta l-biljett tal-ajru li juri li se tkun imsiefra li ghal darb'ohra m'ghamiltx dan."* Waqt l-udjenza, izda, l-Ispettur Prosekutur talab differiment sabiex ikun jista' iressaq lil din ix-xhud u lil certa Eva Marie Volpe Freiwald li ma kienitx notifikata liema talba kienet michuda anke jekk mhux bi kliem daqshekk car;

L-Ufficial Prosekutur informa lill-Qorti li dawn huma x-xhieda principali tal-Prosekuzzjoni u talab li jkun hawn prezenti Fiona Burrows u Eva Marie Volpe Freiwald sabiex jghatu x-xhieda taghhom.

Il-Qorti ;

Regghet rat ir-rikors ta' Fiona Burrows tas-6 ta' Lulju 2018 sabiex il-kawza tigi differita ghal data ohra peress li hija tinsab imsiefra;

Rat id-digriet taghha tad-9 ta' Lulju fejn il-Qorti cahdet it-talba u ordnat il-prosegwiment tal-kawza;

U dan stante li Fiona Burrows naqset li tipprezenta kopja tal-biljett tal-ajru sabiex tikkonferam dan u peress li din hija kawza sommarja u ghalhekk ghandha tigi deciza llum.

4. Fis-sentenza taghha, l-ewwel Qorti ma sabet htija febda wahda mill-imputazzjonijiet u konsegwentement illiberatu minnhom;

5. Illi minn ezami tal-*iter* procedurali hawn skrutinat, jemergi illi waqt l-udjenza quddiem l-ewwel Qorti, il-prosekuzzjoni talbet li tkun prezenti Fiona Burrows wara li esebiet riferita pozittiva taghha. L-ewwel Qorti cahdet it-talba u ghaddiet biex tisma x-xhieda rimarrenti u ddecidiet il-kawza minflok li ghamlet sanzjoni kontra x-xhud u ddeferiet il-kawza ghal data ohra. Dan hu li kellha taghmel l-ewwel Qorti skont guriprudenza kostanti ta' din il-Qorti. Per ezemplari, u fost diversi ohrajn, fis-sentenza Il-Pulizija vs Clive Debono (App Krim 144/2004 tal-14.9.2004) kien ritenut illi: *“rinfaccjata b'dik is-sitwazzjoni, fejn l-unici zewg xhieda tal-prosekuzzjoni – it-tnejn Ufficjali tal-Pulizija – naqsu li jidhru meta hekk imsejjha, l-Ewwel Qorti kellha, apparti l-kundanna taghhom*

ghad-disprezz li hi gustament ghamlet, kellha tiddiferixxi l-kawza w tordna mandat t'arrest jew akkumpanjament kontra taghhom ghas-seduta li jmiss.....Dan ghaliex, kif giet ritenut fl-Appell Kriminali “Il-Pulizija vs. Domenico Savio Spiteri” [5.1.1996], la darba ix-xhud ikun debitament notifikat u sakemm il-partijiet ma jirrinunzjawx ghalih, il-Qorti ma ghandhiex tghaddi ghas-sentenza bla ma tisimghu, imma jekk ix-xhud ikun indispensabbli ghal kaz – kif ovvjament kienu z-zewg Surgenti f'dan il-kaz – il-Qorti kellha tiddiferixxi l-kawza ghal data ohra....”.

6. Dan l-insenjament huwa segwit fl-aktar sentenzi ricenti ta' din il-Qorti anke jekk dwar cirkostanzi li mhux strettament identici izda simili. Qed ssir referenza ghas-sentenza fl-ismijiet: Il-Pulizija vs Gianluca Coleiro tat- 3 ta' Mejju, 2019.

Illi ghalhekk l-Avukat Generali ghandu ragun b'dan illi tirrizulta nuqqas ta' formalita' sostanzjali f'dak li sehh quddiem l-ewwel Qorti. Konsegwentement tiddisponi minn dan l-appell billi tiddikjara s-sentenza appellata nulla u bla effett. U stante li x-xhieda rikjesti mill-prosekuzzjoni qatt ma kienu mismugha mill-ewwel Qorti qed terga tibghat l-atti quddiem l-ewwel Qorti sabiex il-kaz kontra l-appellat jerga jinstema' u jkun deciz mill-gdid.

IMHALLEF

D/REGISTRATUR